

Jakelu: P. Rautaniemi
- Hallitus 20.8.
- jouty 22.8.

Korkeakoulujen arviointineuvoston
Erikoistumisopintolautakunnan päätös
17.6.2003 Dno KKA/70/2003

Korkeakoulujen arviointineuvoston jaostona toimiva, Korkeakoulujen arviointineuvostosta annetun asetuksen 3 a §:ssä (465/1998) tarkoitettu lautakunta on Kymenlaakson ammattikorkeakoulun hakemuksesta arvioinut Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Kuusankosken yksikön järjestämät erikoistumisopinnot nimeltä

Mielenterveystyön ja psykiatrisen hoidon erikoistumisopinnot (40 ov)

Lautakunta on suorittamansa arvioinnin perusteella hyväksynyt mainitut erikoistumisopinnot korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen (464/1998) 14 §:ssä tarkoitettuun erikoistumisopintojen rekisteriin.

Rekisteröinti on voimassa neljä vuotta.

Päätöksen liitteenä on arviointi- ja kehittämisspalaute.

Helsingissä 17.6.2003

Ilkka Virtanen
Lautakunnan puheenjohtaja

Kirsi Mustonen
Lautakunnan sihteeri

Maksu 1005 €

Maksun peruste: Opetusministeriön asetus N:o 1119/2002 opetusministeriön suoritteiden maksullisuudesta.

ARVIOINTI- JA KEHITTÄMISPALAUTE KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULUN MIELENTERVEYSTYÖN JA PSYKIATRISEN HOIDON ERIKOISTUMISOPINNOISTA (KKA/70/2003)

Kymenlaakson ammattikorkeakoulun järjestämät Mielen terveystyön ja psykiatrisen hoidon erikoistumisopinnot (40 ov) on hyväksytty Korkeakoulujen arviointineuvostossa toimivan erikoistumisopintolautakunnan ylläpitämään erikoistumisopintorekisteriin 17.6.2003.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulun toteuttamat 40 ov:n laajuiset Mielen terveystyön ja psykiatrisen hoidon erikoistumisopinnot koostuvat kaikille yhteisistä opinnoista (10 ov), työelämän kehittämisprojektista (12 ov), ohjatusta työharjoittelusta (8 ov) ja valinnaisista opinnoista (10 ov). Ohjelma on nykymuotoisena toteutettu kaksi kertaa Kuusankoskella. Ammattikorkeakoulu on kuitenkin toteuttanut vastaavanlaisia koulutuksia jo vuodesta 1993 lähtien. Erikoistumisopinnoista voidaan lukea enintään 18 ov hyväksi amk-jatkotutkintoon.

Koulutus on tarkoitettu sosiaali- ja terveystyön amk-tutkinnon tai alan opistoasteen tutkinnon suorittaneille, joilla on sosiaali- ja/tai terveystyön työkokemusta. Opiskelijoiden valintamenettely haastattelusuorituksen avulla nivoutuu hyvin koulutuksen tavoiteasetantaan. Koulutukseen valitut edustavat monipuolisesti alan työelämäkenttää, mikä tarjoaa luontevia mahdollisuuksia moniulotteiselle vuorovaikutukselle mielen terveystyön ja psykiatrisen hoidon tehtävissä toimivien välillä.

Koulutukselle on olemassa selkeä alueellinen ja valtakunnallinen tarve. Psykiatrisen sairaanhoitajan koulutus on päätynyt ja alan erityisosaajista alkaa olla puutetta. Mielen terveystyön ongelmista, psyykkisistä häiriöistä sekä päihteiden käytämisestä kärsiviä hoidetaan eniten sosiaali- ja terveydenhuollon perusyksiköissä. Perussairaanhoidajien taidot ovat usein näihin tehtäviin riittämättömät. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun Kuusankosken yksikön keskeisiä profiloitumisalueita ovat mielen terveystyö, psykiatrisen hoito sekä päihdetyö, joten ohjelman sijoittaminen Kuusankoskelle on perusteltua.

Ammattikorkeakoululla ei ole varsinaista aikuiskoulutusstrategiaa, mutta erikoistumisopinnot muodostavat yhden kehittämissuunnitelmalla olevan pedagogisen strategian osa-alueen. Sosiaali- ja terveystyö on koulutuskysynnästä johtuen yksi ammattikorkeakoulun määrällisesti aktiivisin aikuiskoulutuksen toteuttaja. Alan erikoistumisopintojen aloituspaikat muodostavat lähivuosina lähes puolet koko ammattikorkeakoulun erikoistumisopintojen kokonaispaikkavolyymista. Sosiaali- ja terveystyö on tehnyt pitkäjänteisen suunnitelman mm. tuleviksi erikoistumisohjelmiksi ja niiden akkreditoimiseksi. Ammattikorkeakoulussa on käytössä yhteinen erikoistumisopintojen suunnitteluohjeisto.

Koulutuksen tavoitteet on nivottu alan työelämän tarpeisiin. Pää tavoitteena on tukea opiskelijan persoonallista kasvua sekä tiedollisia, taidollisia ja asenteellisia valmiuksia niin, että opiskelija voi omaa persoonaansa käyttäen hoitaa mielen terveystyön ongelmista ja psyykkisistä sairauksista kärsiviä. Koulutuksella tavoitellaan mm. menetelmällisiä valmiuksia hoitosuhdetyöskentelyyn ja perheiden kanssa työskentelyyn. Valinnaiskursseiden tavoitteena on mm. tutustua ja harjoitella varhaisen vuorovaikutuksen ja päihdetyön menetelmiä.

Koulutuksen tavoitteisto kaipaa vielä terävöittämistä. Koulutuksen päätavoitteiden ja opintojaksokohtaisten tavoitteiden välillä on jonkin verran ristiriitaa. Osin pääteikäyttyymisenä ilmaistut osatavoitteet vaikuttivat joiltakin osin (esim. jaksot 2.1) epärealistisilta käytettävissä olevaan aikaan nähden. Myös teorian ja harjoittelun yhteys voisi olla joillakin opintojaksoilla nykyistä kiinteämpi (esim. OPS 1.3 ja 1.4). Kun kysymyksessä on perustutkintoa täydentävä koulutus, tavoitteistossa on syytä nykyistä vahvemmin korostaa uusien valmiuksien ja menetelmien opiskelua ja harjoittelua.

Erikoistumisopintojen suunnittelussa ja toteutuksessa on tehty monipuolista ja säännöllistä yhteistyötä työelämän kanssa. Suunnittelun, toteutuksen ja laadunvarmistuksen tueksi on nimetty 10-henkinen ohjelmakohtainen raati, johon kuuluu jäseniä mielenterveys-, päihde- ja kuntoutustyön sekä psykiatrian alalta. Raadissa on jäsenenä myös erikoistumisopintojen pääkouluttajia ja vastuuhenkilöitä. Raadin päätehtävänä on toimia linkkinä järjestävän yksikön ja työelämän välillä ja tuoda sisällöllisiä kehittämissimpulseja opetussuunnitelmaan ja sen toteutukseen (mm. harjoittelu, kehittämisprojektien aiheet). Raadin roolia ja tehtäväksiäntoa voisi tulevaisuudessa terävöittää.

Koulutukselle asetettuja tavoitteita ja sisältöjä lähestytään monipuolisilla, aktiivisilla opetusmenetelmillä ja työtavoin. Keskeisiä työskentelymuotoja ovat moniammatilliset ryhmätehtävät, harjoittelu ja ohjeistettu itsenäinen työskentely. Käytössä on runsaasti innovatiivisia työtapoja ja itseohjautuvuutta lisääviä tukimuotoja, kuten tuutorointi, mentorointi sekä luku- ja reflektointipäiväkirjat. Opiskelijat saavat jatkuvasti palautetta pääkouluttajilta. Käytössä on myös verkkoympäristö. Työelämästä tulevat luennoitsijat ja opintokäynnit tukevat opetusta. Useammassa eri harjoittelupaikassa suoritettavan työharjoittelun yhtenä tavoitteena on avartaa opiskelijan näkemyksiä mielenterveystyöstä ja lisätä valmiuksia moniammatillisissa työyhteisöissä toimimiseen. Tämän opiskelijat kokivat pääosin myönteisenä mallina. Työnohjausta tulisi kuitenkin olla tarjolla kaikille hoitosuhdetyöskentelyä harjoitteleville. Harjoittelun palautelomake vaikutti vaikeaselkoiselta ja työläältä täyttää. Lomakkeen yksinkertaistamista onkin syytä harkita.

Koulutuksen vahvuutena on tavoitteiden, sisältöjen, innovatiivisten opetusmenetelmien ja arvioinnin muodostama jatkumo. Koulutuksen järjestäjän on kiinnitettävä huomiota siihen, että valittavat opetusmenetelmät jatkossakin tukevat koulutuksen tavoitteiden toteutumista ja ovat koulutuksen sisältöihin suhteutettuina tarkoituksenmukaisia. Opiskelua tukee laaja mielenterveystyön ja psykiatrisen hoidon keskeisistä teoksista koottu oheiskirjallisuusluettelo, jota päivitetään mm. pääkouluttajien ja raadin jäsenten ajankohtaisilla kirjallisuusvinkeillä.

Erikoistumisopintoja järjestävän yksikön ilmapiiri on positiivinen ja kehittämismyönteinen. Haastatellut opettajat vaikuttivat erittäin motivoituneilta ja innostuneilta, ja heillä on takanaan ammattikorkeakoulun johdon tuki. Ohjelman kaikilla pääkouluttajilla on opettajakokemuksen lisäksi pitkäaikaista ja laajapohjaista hoitotyön ammatillista kokemusta, jota alueen työelämäverkostot täydentävät. Kaikilla pääkouluttajilla on myös verkkopedagogiikan perusteiden koulutus. Tutoropettajalla on lisäksi pitkä kokemus aikuiskoulutuksesta. Myönteistä oli myös havaita, että pääkouluttajat toimivat toisiaan tukevana työpareina ohjelman suunnittelussa ja toteutuksessa (esim. opintosuoritusten ja kehittämisprojektien pariarviointi). Yhteydet alan koulutusta järjestäviin korkeakouluihin ovat toistaiseksi vähäiset. Verkostoiminen voisi tuoda lisäarvoa ohjelman toteutukseen joillakin osa-alueilla, esimerkiksi psykiatriassa.

Ulkoiset olosuhteet olivat tarkoituksenmukaiset. Erikoistumisopintojen opiskelijoilla on käytössään oma kotiluokka ja atk-luokka. Kirjastosta löytyy suurin osa käytettävästä kirjallisuudesta. Ammattikorkeakoulu on lähivuosina panostamassa henkilökunnan verkkopedagogiseen koulutukseen ja laitteistokannan ajanmukaistamiseen, mikä tarjoaa mahdollisuuksia myös erikoistumisopintojen sähköisen oppimisympäristön kehittämiseksi.

Opinnot (40 ov) on mitoitettu suoritettavaksi työn ohessa puolessatoista vuodessa. Tämä on ajallisena haasteena erittäin vaativa, kun otetaan huomioon, että kohderyhmänä ovat työn ohessa opiskelevat aikuisopiskelijat. Järjestäjän tulisi harkita opintojen keston pidentämistä esimerkiksi kahteen vuoteen ja opintosuoritusten nykyistä tasaisempaa jakamista koulutuksen toteutusaikajänteelle.

Erikoistumisopintolautakunta on käyttänyt arvioinnissa seuraavia asiantuntijoita:

psykiatrian tulosalueen ylivoitaja, THL Seija Miettinen Kuopion yliopistollisesta sairaalasta ja suunnittelija Kirsi Mustonen Korkeakoulujen arviointineuvostosta. Palaute perustuu Kymenlaakson ammattikorkeakoulun 2.4.2003 toimittamaan hakemukseen ja arvioitsijoiden 12.6.2003 tekemään arviointivierailuun.

Oikaisuvaatimusohje

Viranomainen, jolta oikaisua vaaditaan

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tämän julkisoikeudellisen maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua opetusministeriöltä. Oikaisuvaatimus osoitetaan opetusministeriölle ja se on toimitettava ministeriön kirjaamoon.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä (päätöksen tai, jos maksun määrääminen perustuu pelkästään laskuun, laskun tekopäivästä). Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa maksun määräämispäivää ei oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Siinä on ilmoitettava:

- oikaisua vaativan nimi ja kotikunta
- maksupäätös, johon haetaan oikaisua, miltä kohdin päätökseen haetaan oikaisua, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla oikaisua vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisua vaativan, tämän laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

- Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:
- päätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
 - asiamiehen valtakirja
 - asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu opetusministeriölle.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimuksen voi viedä vaatimuksen tekijä itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Opetusministeriön kirjaa- mon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Opetusministeriön

postiosoite PL 293, 00171 Helsinki
käyntiosoite Meritullinkatu 10,
00171 Helsinki
puhelinvaihte (09) 134 171

Jatkovalitus

Opetusministeriön oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen haetaan muutosta lääninoikeudelta valittamalla.

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Valituskirjelmä on toimitettava perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille edellä mainitussa ajassa.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 170 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden

postiosoite PL 180,
00131 Helsinki
käyntiosoite Unioninkatu 16,
00130 Helsinki
puhelinvaihe (09) 18 531
telekopio (09) 1853 382